

1. Vedere generală a schitului Fedeleșcioiu.

SCHITUL FEDELEȘCIOIU

La un ceas de distanță de Râmnicu-Vâlci, la capătul unui drum ce șerpuește supt dealuri, pe marginea

cioare, schitul Fedeleșcioiu. Nicăiri n'au căzut încă zimții de cărămidă tare și casele domnești păstrează încă toate

2. Biserica schitului.

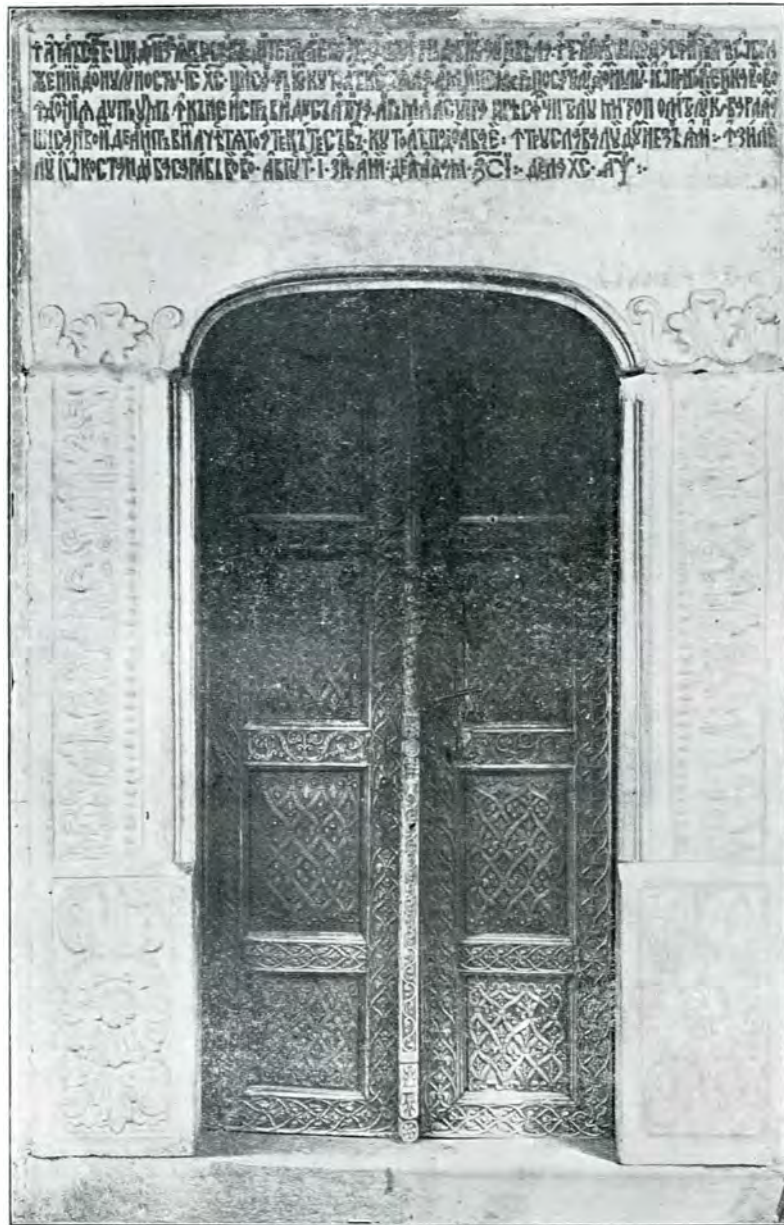
chiar a Oltului răsfățat larg, fără piedici și strânsuri de stâncă, se ridică, pe o înălțime goală, într'un cuprins de înalte ziduri, încă în pi-

liniile lor, deosebindu-se, de-asupra pivniților adânci, odaie de odaie: ba chiar în mijlocul unui arc de zidărie ce stă să se frângă stema să-

pată în piatră a familiei Ghica stăpânește încă adâncul (fig. 8).

Biserica e mică: pridvor cu doi stâlpi slab împodobiți, un singur turn

NULUI NOSTRU IS. HS. ȘI S'AŪ FĂCUTŪ CU TOATĂ CHELTUIALA A MĂRII SALE RĂPOSA-TULUI DOMNULUI IO GRIGORIE GHICA VOI-VODŪ ÎN DOMNIA DUPRE URMĂ; ÎNCĂ NE-ISPRĂVINDU-ȘĂ ATUNÇA AU RĂMAS ASUPRA

3. Portalul și ușa bisericii.

cu fereștele arcuite. De-asupra ușii de o foarte fină săpătură în lemn se cetește inscripția în slove scoase tare în relief:

AČASTĂ SFĂNTĂ ȘI D[U]MN[E]ZĂIASCĂ BISEARICA DINŪ TEMELIE S'AŪ ZIDITŪ ȘI S'AŪ ÎNPODOBITŪ CU ZUGRĂVEALA ÎNTRU CİN-STEA ȘI LAUDA SFINTEI PREAOBRAJENII DOM-

PREASF[I]NȚITULUI MITROPOLITULUI CHIRŪ VARLAAMŪ ȘI S'AŪ NEVOITŪ DE AŪ ISPRĂ-VITŪ ACEASTIA TOATE CĂTE SĂ VĂDŪ, CU TOATĂ PODOABA EI, ÎNTRU SLAVA LUI DUM-NEZEU, AMINŪ; ÎNŪ ZILELE LUI IO CONSTAN-DINŪ BASARABŪ VOIVODŪ, AVGUSTŪ 10 ZIL[E], ANII DE LA ADAM 7210, DELA HS. 1700 1111C 43 [AM SCRIS EU] ATHANASIE OTŪ J[111Ū].

De o lature și alta ușa, având jos obişnuita floare larg deschisă, e îm-

Pe peretele de intrare înăuntru se văd încă, din fericire neîndreptate,

4. Vedere exterioară a schitului.

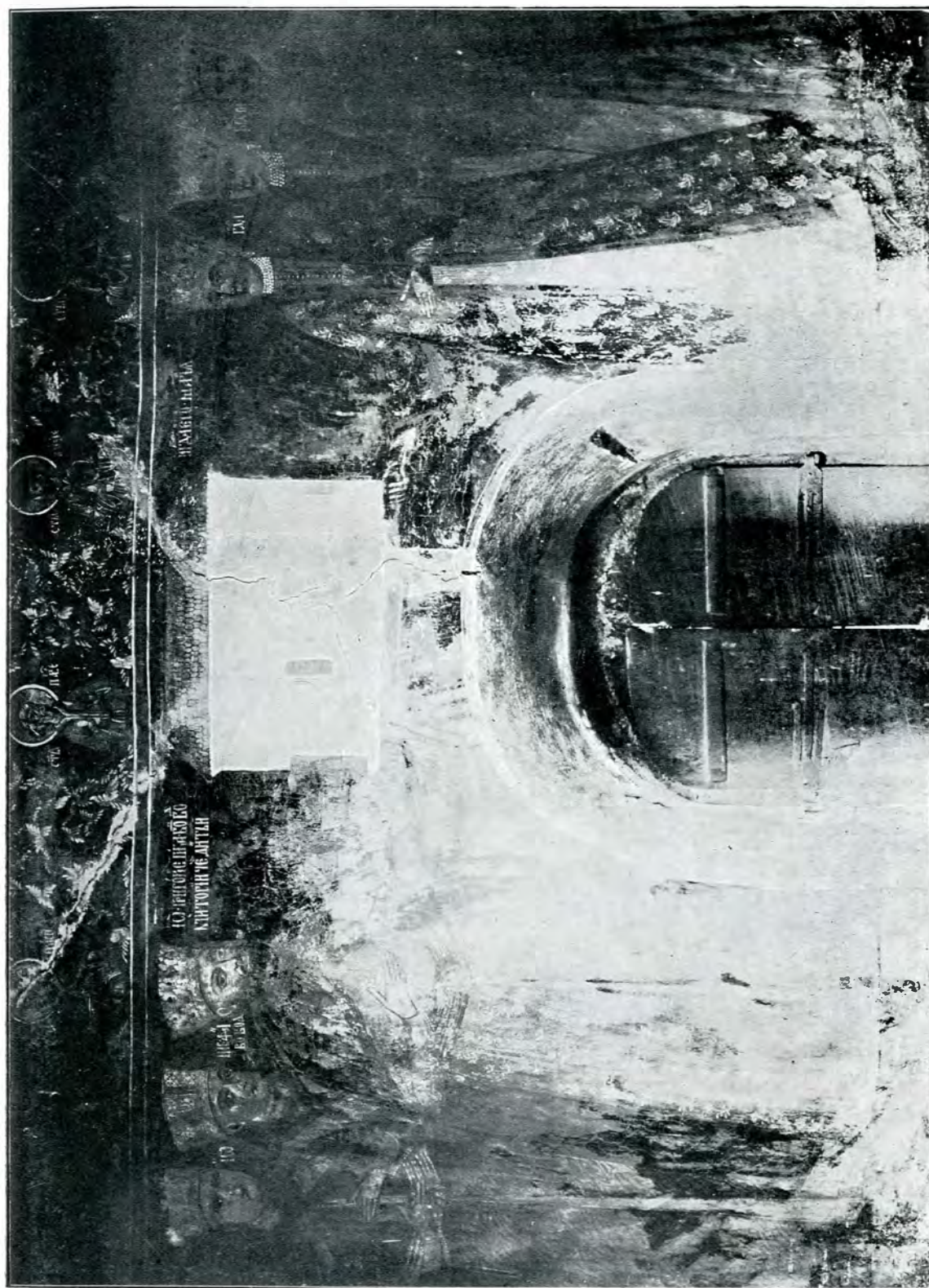
5. Rămășițele caselor domnești.

podobită cu săpături ce se desfășură *în lat*, iar sus ornamentele se mântue în formă de capitel.

chipurile „ctitorilor celor d'întăiu : Grigore Ghica и Господжа его Марѣа, fica lor Cărstina, și fii Matei și Ște-

fan, dintre cari Matei era să urmeze neamul, fiind tatăl lui Grigorie-Vodă

romănesc titular, fu pedepsit prin tăierea capului pentru încheierea pă-

6. Portretele ctitorilor schitului Fedeleșcioiu.

cel de-al doilea și al lui Alexandru, care, Dragoman al Porții și Domn

cii din Belgrad cu Germanii, cari l-ar fi cumpărat. De cealaltă parte a ușii

apare acel Vlădică, om al lui Ghica-Vodă, care, mutat dela Râmnic la Mitropolie prin bunăvoința acestuia, isprăvi biserica, dar nu ca arhiepiscop al țării, ci ca mazil, înainte de a-și găsi locul de veșnică odihnă la Trivale lângă Pitești, altă ctitorie a lui. Cetim : „Varlaam Mitropolit, căș-

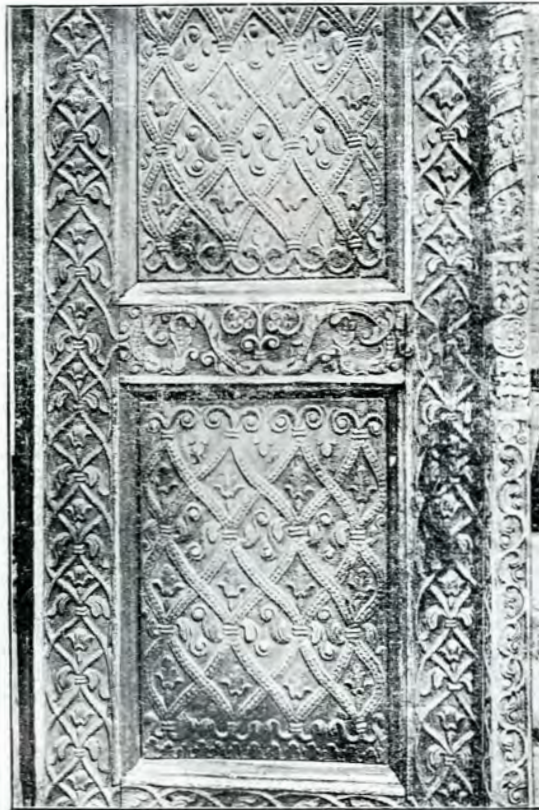

7. Ușile împărătești dela tâmpla bisericii.

tigătorul locului acestuia și al doilea ctitor“. Urmează „Antim Mitropolit, Ghenadie Arhimandrit de Argeș și Ioan Arhimandrit de Hurez, Onisifor ispravnicul monah“. Pe frontispiciu se mai cetește: „Lupo poleitoru“ și „popa Grigorie ot Costești“, iar în fund, supt ferestruica altarului, data

8. Piatra cu stema familiei Ghica

9. Panouri dela strana arhiepiscopă.

cele d'întâi zidiri și numele arhitectului: „1686, Oprea meșter“¹⁾.

O însemnare contemporană arată pe Varlaam ca inspirator al „marii și drept-credincioasei și blagocestivei Doamne Maria“. Lucrul începe Miercuri la 30 Iulie 1673, cu 90.000 de bucăți de cărămidă de Jiblea, câte o mie la 80 de bani sau un leu. «Meșterul de zid» a fost Stoica, având cu el pe Marin zidarul, doi vârniceri și săteni din Jiblea, Rădăcinești, Scă-

dură dramuri 188, altă scândură dramuri 200, călcăiul cu vergelele cu tot, dramuri 98“, crucea, potirul, discosus pe care e „semnat Hristos, mitutel“, „în mijloc cu savat“ zveazda, lingura, còpia, cadelnița, candela cu „zalele“. Vlădica adaugă o cadelniță, o cruce, o „liturghie de Mosc“. El cumpără cu banii Doamnei Maria dela o jupâneasă din Păușești sălașe de țigani Rudeni sau Rumâni. Se închină schitului săracul sat Fede-

10. Paftale dela Fedeleșcioiu.

unești, Dolofani pentru var. Piatra s'a adus dela Albești și a fost lucrată de Stoica vâtaful de pietrari: vătășei aduc „buduri“ și „cuiburi“ de piatră. „Meșterii de lemn“ nu sunt numiți.

O Neacșa dă odoare: Evanghelia ferecată cu argint, „trăgând o scân-

leșcioiul, luat dela moșneni pe 15 galbeni, Rudenii, metohul episcopal din Râmnic, «cu locul de sus de moara de hârtie», pământuri la Runcul, la Ulmet, la Piua, la Surpați, la Vigoeni¹⁾.

N. IORGA

1) Pe o cazanie: blestem împotriva furilor întâmplători ai cărții «cumu au mai furatū alte inū vreme răzmiriți dinū lăzăretū». Apoi pe o piatră de mormânt lângă zid afară: «Drept lâng' aciastă piatră odihnește d'ocamdată Spiridon preotu Râsuceanu, nemerind aici sârmanul, frate bun fiind, să [să] știe, cu d. Vel. Clucer Efthimie. Ioaniclje Arhimandrit Fe-

deleșanu au scris, luna și anu : Mart 31, 838 leat, sfârșit l-a apucat, in Joia cea Mare îngropat, in lat de 15 palme căutați : c'aci doarme. De-l va duce la Cernica, piatra rămâne nemica.

1) N. Iorga, *Studii și Documente*, vol. V, pp. 484—8. — «Cf. și *Istoria eparhiei Râmnicului Noul Severin*, București, 1906, pag. 58.